

2025/1272

10.7.2025

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2025/1272**z dnia 6 maja 2025 r.****ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do elektronicznego systemu rolniczych formalności pozacelnych („system ELAN”)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

Uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 223 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 ustanowiono przepisy regulujące międzynarodowy handel produktami rolnymi, w tym wymogi dotyczące zapewnienia skutecznego egzekwowania formalności związanych z handlem.
- (2) Aby wesprzeć skuteczne stosowanie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i usprawnić współpracę między odpowiednimi organami, należy ustanowić system elektroniczny, który umożliwi bezpieczne i niezawodne zarządzanie formalnościami związanymi z handlem produktami rolnymi. System ten – zwany elektronicznym systemem rolniczych formalności pozacelnych („ELAN”) – należy opracować jako niezależny moduł zintegrowanego skomputeryzowanego systemu weterynaryjnego (TRACES), o którym mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1715 ⁽²⁾. W systemie ELAN należy przechowywać i przetwarzać dokumenty wymagane do dopełnienia unijnych formalności pozacelnych związanych z handlem produktami rolnymi, jak określono w rozporządzeniach wykonawczych Komisji (UE) 2016/1239 ⁽³⁾, (UE) 2020/761 ⁽⁴⁾, (UE) 2020/1988 ⁽⁵⁾ i (UE) 2023/2834 ⁽⁶⁾.
- (3) Aby ułatwić współpracę i zapewnić sprawną wymianę informacji między odpowiednimi organami lub instytucjami wydającymi a organami celnymi, system ELAN powinien być połączony z unijnym środowiskiem jednego okienka w dziedzinie cel ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2399. ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych („rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC”) (Dz.U. L 261 z 14.10.2019, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1715/oj).

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1239 z dnia 18 maja 2016 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do systemu pozwoleń na przywóz i wywóz (Dz.U. L 206 z 30.7.2016, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1239/oj).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/761 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013, (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 510/2014 w odniesieniu do systemu administrowania kontyngentami taryfowymi przy wykorzystaniu pozwoleń (Dz.U. L 185 z 12.6.2020, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/761/oj).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/1988 z dnia 11 listopada 2020 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 510/2014 w odniesieniu do administrowania kontyngentami taryfowymi na przywóz według kolejności zgłoszeń (Dz.U. L 422 z 14.12.2020, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1988/oj).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/2834 z dnia 10 października 2023 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przywozu w sektorach ryżu, zbóż, cukru i chmielu (Dz.U. L, 2023/2834, 21.12.2023, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2834/oj).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2399 z dnia 23 listopada 2022 r. ustanawiające unijne środowisko jednego okienka w dziedzinie cel oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 (Dz.U. L 317 z 9.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2399/oj>).

- (4) Do niniejszego rozporządzenia powinny mieć zastosowanie definicje i przepisy określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2025/1269 ⁽⁸⁾.
- (5) System ELAN powinien być połączony z unijnym systemem jednego okienka w dziedzinie cel służącego do wymiany świadectw („system EU CSW-CERTEX”), a także z systemami elektronicznymi wykorzystywanymi przez państwa członkowskie i państwa trzecie do sporządzania dokumentów objętych systemem ELAN. To powiązanie międzysystemowe powinno umożliwić wymianę informacji poświadczających dopełnienie formalności pozacelnych w odniesieniu do produktów rolnych będących przedmiotem handlu między Unią a państwami trzecimi.
- (6) Dokumenty powinny być sporządzane bezpośrednio w systemie ELAN albo przekazywane do tego systemu za pośrednictwem krajowych systemów państw członkowskich. Do przetwarzania dokumentów wydawanych w systemie ELAN lub do niego przekazywanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem zastosowanie mają zasady ochrony danych określone w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁹⁾ i (UE) 2018/1725 ⁽¹⁰⁾.
- (7) Należy wziąć pod uwagę, że zarówno system ELAN, jak i połączone z nim systemy krajowe mogą stać się tymczasowo niedostępne z powodu prac konserwacyjnych lub nieprzewidzianych zakłóceń technicznych. W przypadku prac konserwacyjnych Komisja powinna poinformować użytkowników w odpowiednim czasie, aby zminimalizować wszelkie niedogodności. W przypadku niedostępności systemu i niezależnie od jej przyczyny Komisja powinna ustanowić jasne zasady zapewniające ciągłość działania zarówno dla użytkowników systemu ELAN, jak i podmiotów gospodarczych.
- (8) Należy ustanowić przepisy umożliwiające organom i instytucjom wydającym sporządzanie dokumentów w przypadku częściowej lub całkowitej niedostępności systemu ELAN. W niniejszym rozporządzeniu należy również ustanowić przepisy, które mogłyby umożliwić organom celnym przeprowadzanie kontroli dokumentów przechowywanych w systemie ELAN nawet w okresach czasowej niedostępności systemu.
- (9) Aby dać państwom członkowskim czas na zapoznanie się z systemem ELAN i związanymi z nim obowiązkami, system ELAN należy wprowadzać stopniowo w okresie od dnia 15 lipca 2025 r. do dnia 18 września 2028 r. System ELAN powinien być dostępny do celów testowania od dnia 15 lipca 2025 r. Od dnia 19 stycznia 2026 r. państwa członkowskie mogą zacząć udostępniać w systemie ELAN pozwolenia o wartości prawnej do celów dokonywania odpraw celnych. Od dnia 18 stycznia 2027 r. wydawanie pozwoleń powinno odbywać się zgodnie z modelami danych określonymi w załączniku I.1 do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2016/1239. Od dnia 17 stycznia 2028 r. wszystkie dokumenty wydawane przez państwa członkowskie i państwa trzecie objęte systemem ELAN należy udostępniać w tym systemie. W dniu 6 października 2028 r. organy celne powinny rozpocząć przeprowadzanie odpraw celnych na podstawie dokumentów znajdujących się w systemie ELAN za pośrednictwem EU CSW-CERTEX.
- (10) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał swoją opinię w dniu 26 marca 2025 r.
- (11) Przepisy dotyczące sytuacji awaryjnych określone w sekcji 3 niniejszego rozporządzenia nie powinny mieć zastosowania do dokumentów wydawanych wyłącznie do celów testowania. Powinny one mieć zastosowanie do wszystkich dokumentów wydawanych w systemie ELAN lub przekazywanych do tego systemu dobrowolnie, począwszy od dnia 19 stycznia 2026 r. albo zgodnie z art. 6 ust. 2 niniejszego rozporządzenia – od dnia 18 stycznia 2027 r.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2025/1269 z dnia 28 kwietnia 2025 r. ustanawiające przepisy uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do elektronicznego systemu rolniczych formalności pozacelnych („ELAN”) na potrzeby monitorowania handlu produktami rolnymi i rynku tych produktów oraz zarządzania tymi produktami i rynkiem (Dz.U. L, 2025/1269, 10.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1269/oj).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (12) Wymogi dotyczące cyfryzacji dokumentów wymaganych do dopuszczenia do obrotu i do wywozu produktów rolnych objętych niniejszym rozporządzeniem mają wpływ na transeuropejskie cyfrowe usługi publiczne w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 ⁽¹¹⁾. W związku z tym przeprowadzono ocenę interoperacyjności, a sprawozdanie z niej ma zostać opublikowane na portalu Interoperacyjna Europa.
- (13) Rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, aby zapewnić prawidłowe stosowanie przepisów przed udostępnieniem ELAN użytkownikom do celów testowania.
- (14) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SEKCJA 1

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Komisja ustanawia elektroniczny system rolniczych formalności pozacelnych („ELAN”), który ułatwia elektroniczną wymianę i przechowywanie dokumentów wykorzystywanych do dopełniania formalności niedotyczących cel, które są niezbędne w handlu z państwami trzecimi produktami zaliczającymi się do sektorów wymienionych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.
2. System ELAN umożliwia bezpieczne, niezawodne i skuteczne wydawanie, przesyłanie, przechowywanie i wyszukiwanie następujących dokumentów:
 - a) pozwoleń na przywóz i wywóz sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2016/1237 ⁽¹²⁾ i rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2016/1239;
 - b) dokumentów sporządzanych przez państwa trzecie wymaganych do zarządzania kontyngentami taryfowymi, zgodnie ze szczegółowymi kartami kontyngentów taryfowych w załącznikach II–XII do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/761 – z wyjątkiem świadectwa wywozowego wymaganego w odniesieniu do kontyngentu taryfowego o numerze porządkowym 09.4127 – oraz w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1988 – z wyjątkiem świadectwa zgodności wymaganego w odniesieniu do kontyngentu taryfowego o numerze porządkowym 09.0076;
 - c) dokumentów wydanych przez państwa trzecie przewidzianych w art. 31 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1988.
 - d) dokumentów wydanych przez państwa trzecie przewidzianych w art. 9 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/2834.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego na terytorium Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy), (Dz.U. L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1237 z dnia 18 maja 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasad stosowania systemu pozwoleń na przywóz i wywóz oraz uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zasad dotyczących zwalniania i przepadku zabezpieczeń złożonych w odniesieniu do takich pozwoleń, zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 2535/2001, (WE) nr 1342/2003, (WE) nr 2336/2003, (WE) nr 951/2006, (WE) nr 341/2007 i (WE) nr 382/2008 oraz uchylające rozporządzenia Komisji (WE) nr 2390/98, (WE) nr 1345/2005, (WE) nr 376/2008 i (WE) nr 507/2008 (Dz.U. L 206 z 30.7.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1237/oj).

3. System ELAN zapewnia autentyczność, integralność i poufność wymienianych dokumentów, a także weryfikację pochodzenia komunikacji.
4. Do dnia 18 września 2028 r. Komisja dokona wzajemnego połączenia systemu ELAN z unijnym systemem jednego okienka w dziedzinie cel służącego do wymiany świadectw („EU CSW-CERTEX”), ustanowionym rozporządzeniem (UE) 2022/2399.
5. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich państw członkowskich oraz do państw trzecich, które wydają dokumenty wymienione w art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - a) „odpowiednie przepisy Unii” oznaczają rozporządzenia Unii regulujące każdy dokument objęty systemem ELAN i wymieniony w art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269;
 - b) „dokumenty objęte systemem ELAN” oznaczają wszystkie dokumenty wymienione w art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269;
 - c) „model danych” oznacza wykaz informacji, które właściwe organy lub instytucje przekazują w systemie ELAN w celu sporządzenia lub przekazania dokumentu, zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii mającymi zastosowanie do danych dokumentów oraz instrukcjami opublikowanymi w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* ⁽¹³⁾, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. j) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1239;
 - d) „krajowy system elektroniczny” oznacza system informatyczny wykorzystywany przez organy i instytucje państw członkowskich i państw trzecich właściwe do zarządzania dokumentami wymienionymi w art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269 i do ich sporządzania;
 - e) „ELAN (środowisko akceptacyjne)” oznacza system elektroniczny identyczny z systemem ELAN, który służy wyłącznie do umożliwienia użytkownikom testowania funkcji tego systemu oraz wydawania lub przekazywania dokumentów niemających wartości prawnej;
 - f) „numer ewidencyjny” oznacza numer referencyjny zgłoszenia celnego określony w art. 1 pkt 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 ⁽¹⁴⁾.
2. Do celów niniejszego rozporządzenia wykonawczego stosuje się definicje zawarte w art. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269.

SEKCJA 2

PRZEPISY TECHNICZNE

Artykuł 3

Format dokumentów

1. Wszystkie dokumenty objęte systemem ELAN identyfikuje się w systemie ELAN zgodnie z instrukcjami opublikowanymi w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

⁽¹³⁾ Zawiadomienie dotyczące instrukcji wypełniania modeli danych ELAN1L-AGRIM i ELAN1L-AGREX (Dz.U. C, C/2025/2819, 10.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2819/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

2. Każdy dokument sporządzony w systemie ELAN lub przekazany do tego systemu musi być zgodny z modelem danych określonym w odpowiednich przepisach Unii wymienionych w art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2025/1269 i wypełniony zgodnie ze szczegółowymi instrukcjami mającymi do niego zastosowanie.

Artykuł 4

Wydawanie dokumentów i kontrole ich ważności

1. Krajowe organy wydające i organy wydające państwa trzeciego sporządzają odpowiednie dokumenty elektroniczne bezpośrednio w systemie ELAN albo przekazują je do tego systemu po sporządzeniu ich w swoich odpowiednich krajowych systemach elektronicznych.
2. Każdy dokument udostępniony w systemie ELAN jest opatrzony:
 - a) kwalifikowaną lub zaawansowaną pieczęcią elektroniczną opartą na kwalifikowanym certyfikacie właściwego organu wydającego; lub
 - b) kwalifikowanym lub zaawansowanym podpisem elektronicznym opartym na kwalifikowanym certyfikacie upoważnionego przedstawiciela właściwego organu wydającego, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 ⁽¹⁵⁾.
3. System ELAN automatycznie weryfikuje ważność dokumentów sporządzonych w systemie lub do niego przekazanych.

Artykuł 5

Przetwarzanie danych osobowych

System ELAN przetwarza dane osobowe zgodnie z art. 10 i 11 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1715.

Artykuł 6

Okres przejściowy

1. Od dnia 15 lipca 2025 r. krajowe organy wydające mogą dobrowolnie sporządzać dokumenty, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia, w systemie ELAN (środowisko akceptacyjne) lub przekazywać je do tego systemu do celów testowania. Dokumenty te nie mają wartości prawnej.
2. Od dnia 19 stycznia 2026 r. krajowe organy wydające mogą dobrowolnie sporządzać dokumenty, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), w systemie ELAN lub przekazywać je do tego systemu. Dokumenty te mają wartość prawną w odniesieniu do wykonywania czynności w zakresie odprawy celnej.
3. Od dnia 18 stycznia 2027 r. krajowe organy wydające sporządzają dokumenty, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia, zgodnie z załącznikiem I.1 do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2016/1239 oraz z instrukcjami, o których mowa w art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.
4. Od dnia 17 stycznia 2028 r. krajowe organy wydające i organy wydające państwa trzeciego sporządzają dokumenty, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b), c) i d), w systemie ELAN lub w swoich krajowych systemach elektronicznych. W tym ostatnim przypadku dokumenty przekazuje się do systemu ELAN niezwłocznie po ich sporządzeniu w krajowym systemie elektronicznym.
5. Od dnia 6 października 2028 r. automatyczne weryfikacje dokumentów, o których mowa w art. 2 niniejszego rozporządzenia, przeprowadzane przez organy celne oraz, w stosownych przypadkach, zgłaszanie odprawionych ilości do systemu ELAN odbywają się za pośrednictwem EU CSW-CERTEX zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/2399.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

SEKCJA 3

PRZEPISY DOTYCZĄCE SYTUACJI AWARYJNYCH

Artykuł 7

Informacje na temat zaplanowanych prac konserwacyjnych

Komisja informuje użytkowników systemu ELAN o wszelkich zaplanowanych pracach konserwacyjnych systemu oraz o ich przewidywanym czasie trwania z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

Artykuł 8

Dokumenty sporządzone podczas konserwacji lub nieplanowanej niedostępności systemu ELAN

1. W przypadku gdy system ELAN lub jedna z jego funkcji są niedostępne przez ponad godzinę, krajowe organy wydające lub organy wydające państwa trzeciego sporządzają dokumenty wymagane do dopełnienia formalności celnych w formie papierowej albo w krajowym systemie elektronicznym.

2. W okolicznościach opisanych w ust. 1 dokumenty sporządza się drogą elektroniczną w krajowym systemie elektronicznym.

Jeżeli organy celne, które muszą dokonać odprawy celnej towarów i zgłosić odprawione ilości w odpowiednich dokumentach, nie mają dostępu do krajowego systemu elektronicznego organów lub instytucji wydających, o których mowa w akapicie pierwszym, dokumenty te są drukowane na papierze i znajdują się w posiadaniu zgłaszającego oraz pozostają do dyspozycji organów celnych w chwili złożenia zgłoszenia celnego.

3. Dokumenty wydrukowane na papierze zgodnie z ust. 1 i ust. 2 akapit drugi muszą być należycie podpisane i opatrzone pieczęcią przez właściwy organ wydający.

Na wszystkich dokumentach sporządzonych zgodnie z ust. 1 i 2 umieszcza się sformułowanie „Sporządzono podczas niedostępności systemu ELAN”.

4. W przypadku dokumentów sporządzonych przez państwa trzecie, które to dokumenty są warunkiem wstępnym wydania pozwoleń zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2020/761, organy krajowe wydające odpowiednie pozwolenie podają w pozwoleniu numer dokumentu państwa trzeciego i zatwierdzają dokument państwa trzeciego, umieszczając na jego odwrocie pieczęć organu, podpis upoważnionego urzędnika i datę sporządzenia dokumentu, a także numer pozwolenia powiązanego z tym dokumentem.

Krajowy organ wydający zachowuje oryginały dokumentów przedstawionych przez państwa trzecie, o których to dokumentach mowa w akapicie pierwszym, chyba że podmiot gospodarczy jest zobowiązany do przedstawienia dokumentu organom celnym.

5. W przypadku dokumentów sporządzonych przez państwa trzecie, które to dokumenty muszą być przedstawione wyłącznie na poziomie celnym, organy celne zatwierdzają dokument, umieszczając na jego odwrocie pieczęć organu, podpis upoważnionego urzędnika oraz datę wykorzystania dokumentu.

6. Podmioty gospodarcze przedstawiają organom celnym dokumenty wydrukowane na papierze zgodnie z ust. 1–5 w celu przeprowadzenia kontroli celnych.

Artykuł 9

Kontrole celne dokumentów sporządzonych podczas niedostępności systemu ELAN

1. Organy celne dokonują kontroli dokumentów, o których mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia, zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽¹⁶⁾ i odpowiednimi przepisami Unii, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.
2. Jeżeli wymagają tego odpowiednie przepisy Unii, organy celne wskazują w specjalnej sekcji dokumentu kody towarów i ilość produktów dopuszczonych do obrotu lub wywiezionych, a w przypadku gdy zgłoszenie celne lub dokument objęty systemem ELAN zawiera kilka pozycji – numer porządkowy pozycji w dokumencie objętym systemem ELAN oraz numer pozycji w zgłoszeniu celnym wraz z numerem ewidencyjnym, urzędem celnym, datą i godziną, podpisem upoważnionego urzędnika przeprowadzającego kontrolę oraz pieczęcią organu.
3. Kontrole, o których mowa w ust. 1, w tym odprawę celną i zgłaszanie odprawionych ilości, przeprowadza się na podstawie dokumentów dostępnych w krajowym systemie elektronicznym wydania, jeżeli system ten umożliwia organom celnym dostęp do niego i wykonywanie czynności, o których mowa w niniejszym ustępie.
4. W przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 2, organy celne przeprowadzają kontrole wymagane na podstawie ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu w odniesieniu do dokumentu w formie papierowej.

Artykuł 10

Rejestracja w systemie ELAN dokumentów sporządzonych podczas niedostępności systemu ELAN

1. Komisja i właściciele systemów krajowych dokonują doraźnej zbiorczej wymiany dokumentów sporządzonych podczas niedostępności systemu ELAN w celu zarejestrowania ich w tym systemie, gdy tylko zostanie przywrócona jego dostępność.
2. Z chwilą przywrócenia dostępności systemu ELAN wszystkie dokumenty sporządzone zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 muszą zostać niezwłocznie zwrócone odpowiednim organom lub instytucjom wydającym, które z kolei:
 - a) rejestrują dokumenty w systemie ELAN;
 - b) uniemożliwiają wykorzystanie zwróconych dokumentów w formie papierowej; oraz
 - c) wskazują dokument w systemie ELAN jako wykorzystany lub, jeżeli wymagają tego odpowiednie przepisy Unii, rejestrują przypisania, o których mowa w art. 9 ust. 2, wskazane w specjalnej sekcji przez organy celne.

Artykuł 11

Kontrole celne podczas niedostępności systemu ELAN w odniesieniu do dokumentów dostępnych w systemie ELAN

1. W przypadku gdy system ELAN lub jedna z jego funkcji są niedostępne przez ponad godzinę, a podczas tej niedostępności organy celne muszą skontrolować dokumenty zarejestrowane w systemie ELAN, organ, który sporządził odpowiednie dokumenty, jest proszony o dostarczenie należyście poświadczonego wyciągu lub kopii tych dokumentów.
2. Udostępniając kopię lub wyciąg z dokumentu będącego w posiadaniu podmiotu gospodarczego i pozostającego do dyspozycji organów celnych, krajowe organy wydające uwzględniają przypisania dokonane w odniesieniu do tego dokumentu do dnia, w którym sporządzono kopię.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

3. Kopie i wyciągi sporządzone zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu muszą zostać opatrzone sformułowaniem „Kopia do wykorzystania podczas niedostępności systemu ELAN” oraz być należycie podpisane i opieczetowane, jeżeli zostały przedstawione w formie papierowej, lub podpisane zgodnie z art. 3, jeżeli są udostępniane organom celnym za pośrednictwem krajowego systemu elektronicznego.
4. Art. 9 stosuje się odpowiednio do kontroli celnych przeprowadzanych na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
5. Z chwilą przywrócenia dostępności systemu ELAN odpowiednie organy lub instytucje wydające w państwach członkowskich niezwłocznie:
 - a) wskazują w systemie ELAN, że dokumentów, których kopię sporządzono, nie można wykorzystać w tym systemie w formie elektronicznej, jeżeli nie zwrócono ich kopii;
 - b) wprowadzają do systemu ELAN szczegółowe informacje dotyczące wyciągu z pozwolenia lub kopii wyciągu lub przekazują je z krajowego systemu elektronicznego oraz wskazują, że nie można ich używać w systemie ELAN do czasu zwrotu kopii w wersji papierowej lub uniemożliwienia wykorzystania wersji w krajowym systemie elektronicznym; oraz
 - c) rejestrują w systemie ELAN przypisania dotyczące pozwoleń, wyciągów lub ich kopii, a w przypadku pozostałych dokumentów – wskazują w systemie ELAN, że dokumenty te zostały wykorzystane, niezwłocznie po ich zwrocie.

Artykuł 12

Tymczasowa niedostępność EU CSW-CERTEX

W przypadku gdy system EU CSW-CERTEX jest niedostępny przez ponad godzinę, w celu przeprowadzenia niezbędnych kontroli, odprawy celnej i zgłaszania odprawionych ilości w odniesieniu do tych dokumentów organy celne uzyskują dostęp do dokumentów dostępnych w systemie ELAN za pośrednictwem specjalnego interfejsu użytkownika.

Artykuł 13

Operacje przeprowadzane podczas niedostępności systemu ELAN w odniesieniu do dokumentów dostępnych w systemie ELAN

1. W przypadku gdy system ELAN lub jedna z jego funkcji są niedostępne przez ponad godzinę, a krajowe organy wydające lub organy wydające państwa trzeciego muszą skorygować dokument, sporządzić z niego wyciąg, przekazać go lub przedłużyć jego ważność, odtwarzają one dokument w formie papierowej i posługują się nią do wykonania odpowiednich operacji.
2. Dokumenty sporządzone zgodnie z ust. 1 muszą zostać opatrzone sformułowaniem „Kopia do wykorzystania podczas niedostępności systemu ELAN” oraz być należycie podpisane i opieczetowane przez właściwy organ wydający.
3. Jeżeli organy wydające państwa członkowskiego wiedzą, że dokument zostanie przedstawiony organom celnym, które mają dostęp do takich dokumentów za pośrednictwem krajowych systemów elektronicznych, wówczas mogą przeprowadzać operacje wymienione w ust. 1 we własnych krajowych systemach elektronicznych. Z chwilą przywrócenia dostępności systemu ELAN organy lub instytucje wydające rejestrują w systemie ELAN operacje przeprowadzone podczas jego niedostępności. Możliwość korzystania z dokumentów w systemie ELAN zostaje zablokowana do czasu zwrócenia organom wydającym kopii tych dokumentów wydrukowanych na papierze w okresie występowania sytuacji awaryjnej.
4. Po zwróceniu dokumentów, w odniesieniu do których odpowiednie organy lub instytucje wydające przeprowadziły operacje zgodnie z ust. 1, 2 i 3, te organy lub instytucje:
 - a) uniemożliwiają wykorzystanie zwróconych dokumentów; oraz
 - b) w stosownych przypadkach wskazują dokument w systemie ELAN jako wykorzystany lub rejestrują przypisania ilości wskazane w specjalnej sekcji przez organy celne.

SEKCJA 4

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 14

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 15 lipca 2025 r.

Sekcję 3 stosuje się jednak od dnia 18 stycznia 2027 r. lub od dnia 19 stycznia 2026 r. w przypadku tych państw członkowskich, których krajowe organy wydające postanowią skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 6 ust. 2.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 maja 2025 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN